

Memo van de gedeputeerde

M.P.J.M. van Gruijthuijsen

Gedeputeerde Economie, Kennis en Talentontwikkeling

Onderwerp

Brabants aanbod voor een nieuw regeerakkoord

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over de handreiking die Gedeputeerde Staten heeft gedaan aan het kabinet voor een nieuw regeerakkoord. In de bijlage vindt u onze brief aan de informateur en een handzame samenvatting van de belangrijkste punten. Deze brief is ook gedeeld met onze samenwerkingspartners en de andere provincies.

Met vriendelijke groet,

M.P.J.M. van Gruijthuijsen

Datum

7 juni 2021

Documentnummer

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

-

Van

M.P.J.M. van Gruijthuijsen

Telefoon

06 - 52 79 44 16

Email

mvgruijthuijsen@brabant.nl

Bijlage(n)

2

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Ter attentie van de informateur
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Brabants aanbod voor nieuw regeerakkoord

Geachte mevrouw Hamer,

U staat voor een mooie uitdaging. Het formeren van een nieuw kabinet en een regeerakkoord voor Nederland is een belangrijke taak waarbij we u veel wijsheid en kracht toewensen. Gezien de uitzonderlijke positie van Brabant als economische groeimotor én koploper op het gebied van kennis en innovatie, zoals ook werd bevestigd door de partijleiders in het Debat van het Zuiden, leveren wij graag een concrete bijdrage aan uw inspanningen. Dit doen we door middel van een Brabants aanbod dat wij hierbij onder uw aandacht brengen.

Brabant: innovatieve koploper en proeftuin

Veel van de maatschappelijke opgaven waar Nederland de komende jaren voor staat komen samen in onze provincie. We hebben in Brabant niet alleen een grote agrarische sector maar ook prachtige natuur. We hebben een verstedelijkingsopgave in onze grote gemeenten en krimp in de buitengebieden. We hebben havens, drukbezette wegen en spoor waar zowel veel personen- als goederenvervoer over moet. En ook wij staan in Brabant voor de uitdaging om onze werk-, woon- en leefomgeving te verduurzamen terwijl we herstellen van de Coronacrisis.

Tegelijkertijd neemt Brabant een bijzondere positie in binnen Nederland. We zijn de groeimotor van de Nederlandse economie en hebben de sleutel tot innovatieve oplossingen in huis. We hebben met Brainport niet voor niets één van de slimste regio's ter wereld in onze mooie provincie, waar knappe koppen en gouden handen samenwerken aan de technologische en digitale oplossingen van de toekomst. Brabant is ook trots op haar toonaangevende bedrijven in de gehele voedselketen, van boer tot bord. Omdat we elkaar altijd goed weten te vinden en het lef hebben zaken onconventioneel aan te pakken zijn we in Brabant in staat unieke combinaties te maken en tot onverwachte oplossingen te komen. En zoals het idee voor het Nationaal Groeifonds ontstaan is in Brabant, kan ook de

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

C2278239/4858438

Kopie aan

Voorzitters TK fracties

Contactpersoon

J. (Jop) van Unnik

Telefoon

(06) 55 68 66 20

Email

jvunnik@brabant.nl

Bijlage(n)

-

inspiratie voor de volgende maatschappelijke doorbraak hier ontstaan. Kennis en innovatie is onze kracht.

Met gepaste trots zagen we dat onze bijzondere positie werd onderstreept door alle lijsttrekkers tijdens het Debat van het Zuiden. De positie als koploper op gebied van kennis en innovatie moet volgens de lijsttrekkers gekoesterd worden om met de juiste investeringen de kenniseconomie van de toekomst met bijbehorende banen te realiseren. Natuurlijk nemen wij die handschoen maar wat graag op. We willen fungeren als proeftuin voor de oplossingen van de toekomst. Daarin kunnen Rijk en Brabant de krachten bundelen en steken we expliciet de hand uit naar het Rijk om met ons samen te werken op de volgende thema's:

Digitalisering

De provincie Noord-Brabant investeert samen met Eindhoven, Tilburg, Breda, Helmond en 's-Hertogenbosch in de aanleg van een Brabant Ring; digitale infrastructuur waarmee gevoelige informatie tussen partijen op een veilige manier kan worden gedeeld. We bieden dit netwerk aan om nieuwe vormen van dienstverlening in de zorg, welzijn en onderwijs te testen, en werkend te maken. Voor deze 'proeftuinen' gaan we graag met u de samenwerking aan.

Daarnaast roepen wij het Rijk op om met een nieuw Digitaal Actieplan voor het MKB te komen. Hierin moet expliciet aandacht komen voor het stimuleren van innovatie met data en AI en het versterken van de regionale uitvoeringsstructuren om het MKB te ondersteunen bij het vergroten van hun datamaturiteit en cyberweerbaarheid. Ook vragen we aandacht voor de toenemende vraag naar data-professionals en de inzet die nodig is om voldoende mensen hierin op te leiden en bij te scholen. De digitale revolutie en de wereld om ons heen staan immers niet stil. Een structurele aanpak, eventueel gecombineerd met een extra impuls vanuit RRF, is dan ook gewenst om langdurig te kunnen blijven werken aan een toekomstbestendig MKB.

Groene chemie

In Brabant investeren we stevig met provinciale en Europese middelen in de transitie naar groene en duurzame industrie in West-Brabant en Moerdijk en Geertruidenberg in het bijzonder. West-Brabant wordt door de Europese Commissie niet voor niets genoemd als één van de regio's die voor een zware transitieopgave staan. Aanlanding van een van een windpark op zee bij Geertruidenberg zien wij daarbij als een noodzakelijke en belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling die deze regio moet doormaken richting een groene chemie en een duurzame energievoorziening voor industrie, logistiek en de gebouwde omgeving. De beschikbaarheid van grote hoeveelheden 'groene' elektriciteit en de mogelijkheid om hiermee waterstof te produceren, vormen hiervoor belangrijke randvoorwaarden. Ook essentieel voor de transitie is groen licht voor de aanleg van een waterstofbuisleiding van Rotterdam naar Chemelot

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

C2278239/4858438

door Brabant met mogelijkheden om van daaruit koppelkansen te creëren naar onze industrie en logistieke terreinen.

Voedselketen

Brabant heeft een unieke agrofoodsector. We bieden een thuis aan partijen uit de gehele voedselketen, van zaadveredelaars en transporteurs tot en met de hoofdkantoren van retail en foodservicebedrijven. Van mondiale topbedrijven met toonaangevende R&D-afdelingen tot kleine innovatieve startups. Hier omheen is een heel ecosysteem ontstaan met een sterke kennis- en onderwijsinfrastructuur, toeleveranciers vanuit de Brabantse high-tech clusters en spin-offs richting andere sectoren zoals bijvoorbeeld de farmaceutische industrie.

In nauwe samenwerking met dit ecosysteem bouwen we in Brabant aan de voedselketen van de toekomst. We stimuleren innovatie door onze jarenlange inzet op de ontwikkeling van innovatieve brongerichte stalsystemen met strenge emissie-eisen, het mogelijk maken van proeftuinen en living labs en een nauwe samenwerking met onze triple-helixpartners. Hierdoor hebben vele bedrijven afgelopen jaren fors geïnvesteerd in slimme innovaties om hun bedrijven duurzamer te maken. Boeren kunnen bijvoorbeeld door middel van precisielandbouw zowel mest als gewasbeschermingsmiddelen al nauwkeurig aanbrengen op de plekken waar dit ook daadwerkelijk van toegevoegde waarde is, waardoor er minder belasting is voor het milieu.

We willen in Brabant de voedselketen blijven versterken. Door innovatieve ontwikkelingen regionaal te ondersteunen, kunnen we slimme oplossingen vinden om ons landgebruik voor zowel boeren als omwonenden te optimaliseren. We vragen het Rijk dan ook innovatie in de brede agrofoodsector te blijven ondersteunen en pleiten hierbij voor regionaal maatwerk. In dat kader onderstrepen wij graag de noodzaak van een grensoverschrijdende aanpak: in het bijzonder waar het gaat om het terugdringen van stikstof, om te komen tot een gelijk(er) speelveld in de grensregio.

Verdroging

Na de droge zomers en winters van 2018, 2019 en 2020 kunnen we er niet meer omheen: in Nederland, en ook in Brabant, is er niet meer op elk moment genoeg water. Droogte en verdroging raakt op korte termijn vooral de landbouw en natuur, maar op lange termijn bedreigt het ook onze drinkwatervoorziening, infrastructuur, volksgezondheid en mobiliteit. Daarom is er een omslag nodig hoe we in Nederland met ons water omgaan. In Brabant werken we samen met waterschappen, gemeenten en maatschappelijke organisaties aan een robuuster watersysteem. Op een slimme manier combineren we oplossingen van meerdere beleidsterreinen: natuurherstel, natuur inclusieve landbouw, gebiedsgerichte aanpak stikstof, duurzame drinkwatervoorziening en economische ontwikkelingen. Zo nemen we ook initiatief tot een onafhankelijke Adviescommissie Droogte 2030, met experts die met innovatieve oplossingen komen voor 2030 en verder. Aangezien dit voor Brabant topprioriteit is, investeren we fors in de watertransitie.

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

C2278239/4858438

Maar we kunnen het niet alleen. Vanuit het Rijk moet droogte en verdroging een nationale beleidsprioriteit worden, waarvoor ook extra financiële ondersteuning beschikbaar komt. Daar staat het aanbod tegenover om de unieke robuuste wateraanpak die we met onze partners ontwikkelen naar voren te schuiven als proeftuin waar de rest van Nederland van kan leren én profiteren.

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

C2278239/4858438

Woningbouwversnelling

Net als elders in het land, is er ook in Brabant een urgentie om tot woningbouwversnelling te komen. De komende jaren moet het tempo van ca. 12.000 woningen per jaar bouwen worden vastgehouden en waar mogelijk versneld, zodat daarmee het woningtekort sneller kan worden ingelopen. Hierbij is het van belang het woningbouwprogramma optimaal in te blijven zetten voor versterking van de omgevingskwaliteit in de Brabantse steden en dorpen (inbreiden, herstructureren, transformeren) en het herbestemmen van leegstaand vastgoed, soms ook in het buitengebied. Maar óók om de bestaande woningvoorraad te verrijken met (nieuwe) woonvormen, waaraan – denk o.a. aan de vergrijzing – steeds meer behoefte zal zijn, maar waarin nog onvoldoende voorzien wordt. Tegelijk ligt er de opgave te zorgen voor een meer betaalbaar woningbouwprogramma, waarbij meer sociale huurwoningen, middenhuur (tot 1.000 euro) en goedkope koopwoningen worden toegevoegd en geborgd wordt, dat deze ook in de toekomst bereikbaar blijven voor de lage inkomens en de lagere middeninkomens. Het Rijk zien we als een partner waarmee we, samen met onze andere partners, graag willen samenwerken aan tal van woonopgaven. Het is een gezamenlijk en grote inspanning om de woonopgaven te realiseren. Daarmee zijn ook grote investeringen gemoeid. Voor Brabant is indicatief een onrendabele top op de woningbouwopgave van ca 700 miljoen euro tot 1 miljard euro, exclusief infrastructurele ingrepen, berekend. Rijksinvesteringen, zoals de Woningbouwimpuls en het Volkshuisvestingsfonds, dragen positief bij aan het versneld realiseren van de woonopgaven.

We hopen dat u bovengenoemde uitdagingen en concrete oplossingsrichtingen wilt meenemen in de formatieonderhandelingen voor het nieuwe Regeerakkoord. Mocht u vragen hebben of een toelichting wensen, dan staan we u graag te woord. Mede namens alle Brabanders danken we u voor uw aandacht.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

C2278239/4858438

mr. I.R. Adema,
Commissaris van de Koning

Het Brabants Bid voor de formatie

Provincie Noord-Brabant

In Brabant staan we voor veel van dezelfde uitdagingen als de rest van Nederland. De balans tussen natuur, economie en verstedelijking is complex, terwijl we ook voor de uitdaging staan om onze woon-, werk- en leefomgeving te verduurzamen. Tegelijkertijd neemt Brabant een unieke positie in binnen Nederland. We zijn de groeimotor van de Nederlandse economie en hebben de innovatieve oplossingen in huis om voortvarend uit de crisis te komen. Dit kunnen we echter niet alleen, we steken nadrukkelijk de hand uit naar het Rijk om met ons samen te werken op de volgende thema's.

Digitalisering

In Brabant hebben we een van de slimste regio's ter wereld. En daar zijn we trots op. Om deze positie te behouden zijn er concrete stappen nodig. We vragen het Rijk:

- Te investeren in veilige digitale infrastructuur voor gegevensuitwisseling
- Een actieplan te ontwikkelen voor de digitalisering van het mkb
- Het opleiden van voldoende goed geschoolde data-professionals te faciliteren

Groene Chemie

West-Brabant is een industriële regio die voor een stevige transitieopgave staat en de provincie investeert hier, samen met Brussel, fors in. Het Rijk kan de transitie een impuls geven door:

- Het creëren van een groene energiehub bij Geertruidenberg door de aanlanding van een wind op zee park en de bouw van een waterstofcentrale.
- Het bieden van duurzame koppelkansen aan de Brabantse industrie door de aantakking op het buisleidingstelsel Rotterdam - Chemelot.

Voedselketen

Brabant heeft een unieke agrofoodsector met innovatieve bedrijven, van boer tot bord. In dit ecosysteem bouwen we aan de voedselketen van de toekomst door innovaties te stimuleren die de sector blijvend verduurzamen. We vragen het Rijk het volgende:

- Belangrijke maatschappelijke innovaties structureel (financieel) te ondersteunen, zoals de eiwittransitie, precisielandbouw, het terugdringen van gewasbeschermingsmiddelen, mineralenterugwinning en slim watermanagement. Hierbij is regionaal maatwerk essentieel.
- Het bevorderen van een gelijk(er) speelveld met onze buurlanden in het terugdringen van stikstof

Verdroging

Samen met onze partners werken we in Brabant aan een robuuste, resultaatgerichte aanpak van de verdroging. Om het probleem structureel aan te pakken is het tijd voor een versnelling. We vragen het Rijk het volgende:

- Vertrouwen en steun voor een regionale, resultaatgerichte aanpak.
- Financiële middelen om de regionale aanpak mogelijk te maken.
- Inzet om op landelijk niveau bureaucratische en financiële knelpunten weg te nemen.

Woningbouw

Brabant zet zich er voor in dat er per jaar 12.000 nieuwe woningen worden opgeleverd. Tevens dat een groot deel hiervan aansluit op de vraag naar meer sociale huurwoningen met een huur tot 1000 euro en koopwoningen bereikbaar voor de lage inkomens en de lagere middeninkomens. De berekende onrendabele top voor Brabant is 700 miljoen tot 1 miljard. Om te kunnen blijven versnellen en investeren in de woningbouw vragen we het Rijk het volgende:

- Zet ook de komende kabinetsperiode de woningbouwimpuls en het volkshuisvestingsfonds voort.